



De heer drs. A.P. Visser
President van de Algemene Rekenkamer
Postbus 20015
2500 EA Den Haag

Postbus 20061
2500 EB Den Haag
Nederland
www.rijksoverheid.nl

Contactpersoon
Merel de Coninck
T +31 (0)70 348 40 65
DVB@minbuza.nl

Datum 16 augustus 2019
Betreft Voornemen tot oprichting Stichting Global Forum on Cyber Expertise

Onze referentie
...Contactpersoon
Fred Sevriens
T +31(0)703486995
F +31(0)703486982
fred.sevriens@minbuza.nl

Geachte heer Visser,

Hierbij wil ik u bedanken voor uw uitgebreide reactie op mijn voornemen een stichting op te richten ten behoeve van het secretariaat van het in 2015 op initiatief van Nederland gelanceerde Global Forum on Cyber Expertise (GFCE). Naar aanleiding van uw reactie is een aantal wijzigingen aangebracht in de concept-statuten voor de Stichting GFCE. Deze worden hierna toegelicht.

In algemene zin merk ik op dat dankzij uw opmerkingen verbeteringen konden worden doorgevoerd die zowel het functioneren van de stichting, als de demarcatie van de bevoegdheden en verantwoordelijkheden van de Nederlandse overheid ten goede zullen komen. Het gaat vooral bij dat laatste om het treffen van een juiste balans bij het vormgeven van de relatie tussen minister en stichting. In dat verband is het van belang te zoeken naar een evenwicht tussen de autonomie van de stichting enerzijds en de gewenste ministeriële invloed anderzijds. De Nederlandse overheid zal naar verwachting zeker in de opstartfase verreweg de grootste donor zijn. Bij een dergelijke positie behoren tevens duidelijke waarborgen ten aanzien van het functioneren van de stichting. Vandaar dat de concept-statuten voorzien in het toekennen van specifieke bevoegdheden aan de partij die meer dan 50% in de jaarbegroting van de stichting bijdraagt. Het doel van de voorgenomen structuur is dat de stichting in de loop der tijd verder op afstand van de Nederlandse overheid kan komen te staan, zodra andere contribuanten zich aanmelden. Het aandeel van Nederland zou dan namelijk tot onder de 50% kunnen zakken.

Met betrekking tot de inhoud van uw brief merk ik graag het volgende op.

1. Waarborgen t.a.v. taakuitvoering en koers stichting

Teneinde te onderstrepen dat de stichting een ondersteunende rol heeft ten behoeve van het forum GFCE zijn in artikel 2 van de statuten de volgende twee wijzigingen doorgevoerd.

Bij de eerste trefwoord is de redactie nu dat de stichting ten doel heeft administratieve en logistieke diensten te verzorgen voor het GFCE. Daar stond eerst 'aan GFCE-leden'. Met deze aanpassing wordt duidelijk gemaakt dat de stichting er is ten behoeve van het GFCE en niet ten behoeve van de individuele leden.

De tweede wijziging betreft de vijfde tiret. Hier is 'diensten verzorgen aan GFCE-leden' gewijzigd in 'diensten verzorgen in het kader van het GFCE'.

Onze referentie
...Contactpersoon
Fred Sevriens

Contactpersoon
Fred Sevriens

De band tussen het GFCE en de stichting zal verder worden bestendigd door het jaarverslag van de stichting aan de orde te laten komen in de jaarlijkse bijeenkomst van het GFCE. Hiertoe zullen bewoordingen worden opgenomen in artikel 16 van de statuten. Hetzelfde artikel verplicht tevens het bestuur van de stichting tot het jaarlijks opstellen van een inhoudelijk en financieel verslag dat de basis zal vormen voor deze bespreking. Daarmee krijgt het GFCE de mogelijkheid mee te spreken over de gewenste koers van de stichting. Het verlenen van een formele beslissingsbevoegdheid aan het GFCE stuit al snel op de complicatie dat de stichting al een besluitvormingsorgaan heeft. De stichting wordt immers bestuurd door het stichtingsbestuur. Het bestuur bestaat uit vertrouwde personen van de contribuanten. Het ligt voor de hand dat de partijen die de grootste financiële inbreng hebben in de stichting ook de grootste invloed hebben op het functioneren daarvan. Mochten GFCE-leden meer invloed willen hebben op het functioneren van de stichting, dan staat die mogelijkheid statutair voor hen open. Zij kunnen besluiten meer dan 10%-contribuant te worden en bijgevolg vertrouwde personen voordragen voor het stichtingsbestuur.

In uw brief noemt u de mogelijkheid dat zelfs niet-leden van het GFCE een grote donatie zouden kunnen doen, met als doel op die wijze invloed te verwerven. Teneinde deze ongewenste mogelijkheid uit te sluiten zal in de statuten in artikel 3 worden opgenomen dat contribuanten eerst moeten worden toegelaten door het bestuur en dat uitsluitend leden van het GFCE kunnen optreden als contribuant van de stichting.

Ten aanzien van de geuite zorg dat de stichting 'toezichtloos' wordt als er niet één overwegende contribuant is, moet worden geconstateerd dat dit ten enenmale een risico is dat samenhangt met de, overigens wenselijk geachte, verzelfstandiging van het secretariaat van het forum. Zodra het contribuantenbestand is verbreed, met naar verhoopt zowel publieke als private partijen, ligt het voor de hand ook de zeggenschap over de stichting hier parallel aan te verbreden. In de gewenste eindtoestand wordt de begroting van de stichting dan ook gevuld door een aantal contribuanten, waarvan er geen enkele de meerderheid heeft. Door hen vertrouwde personen besturen de stichting binnen de parameters van het GFCE. De inherente onzekerheid die dit met zich brengt kan op twee manieren worden gemitigeerd. In de eerste plaats zal Nederland in de voorzienbare toekomst optreden als contribuant en dus ook via een vertrouwde persoon zitting hebben in het bestuur. Van daaruit kan direct invloed worden uitgeoefend op de samenstelling van het bestuur én daarmee indirect op de besluiten die worden genomen. Bovendien blijft, zoals u ook al opmerkt in uw brief, zolang er vanuit of ten laste van de Rijksbegroting aan de stichting GFCE subsidies en/of bijdragen in nature worden verstrekt, de Algemene Rekenkamer bevoegd bij de stichting ter plaatse onderzoek te doen. Ten slotte kan, in het moeilijk denkbare geval dat de stichting duurzaam een koers zou inslaan waarin de Nederlandse overheid zich niet kan vinden, de Nederlandse overheid zich terugtrekken uit de stichting.

2. Permanente bestuurlijke band minister van BZ en stichting

In de oorspronkelijke versie van de statuten werd in artikel 4.2.a gesteld dat één bestuurder zal worden benoemd op bindende voordracht van de minister van Buitenlandse Zaken. U wijst er in uw reactie op dat hierdoor - los van de financiële

bijdrage van Nederland aan de stichting – een structurele bestuurlijke relatie zou ontstaan tussen minister en stichting. Ik ben het met u eens dat dit onwenselijk is en kan mij geheel vinden in uw opmerking dat de bevoegdheden één op één moeten lopen met de relatie en afstand die een minister tot een stichting beoogt en behoort te hebben. Teneinde dit te bereiken is artikel 4.2.a aangevuld met de clause dat deze benoemingsbevoegdheid van de minister komt te vervallen op het moment dat Nederland minder dan 50% van de jaarbegroting van de stichting bijdraagt. Hiermee wordt de bestuurlijke band die de minister van Buitenlandse Zaken heeft met de stichting gemoduleerd door de omvang van de financiële bijdrage; van een structurele bestuurlijke relatie tussen minister en stichting is dan geen sprake meer zodra 50 % of minder in de jaarbegroting van de stichting wordt bijgedragen.

Onze referentie

...Contactpersoon
Fred Seviens

Contactpersoon
Fred Seviens



Stef Blok,
Minister van Buitenlandse Zaken